

3. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон України від 22.06.2000. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-14#Text>.

4. Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України : Закон України від 03.03.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-20#Text>.

УДК 351.74+343.85/91-053.6

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/481-482

Вікторія ТЕЛЕВНА

ад'юнкту кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПАРТНЕРСТВА ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ТА ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ У ПРОФІЛАКТИЦІ ПРАВОПОРУШЕНЬ СЕРЕД ДІТЕЙ І ПІДЛІТКІВ

Проблема правопорушень серед неповнолітніх є надзвичайно гострою для українського суспільства. Як було зауважено Р. Опацьким: «Сьогодні у переважній більшості європейських держав склалася ситуація, за якої середній вік населення стає вищим, погіршуються демографічні показники, зменшується народжуваність, у той самий час як зростають прояви девіантної (протиправної) поведінки серед неповнолітніх осіб» [1].

Для ефективного вирішення даної проблеми необхідний комплексний підхід, що передбачає об'єднання зусиль різних органів та структур. Визначальну роль тут має відігравати партнерство між поліцією в особі підрозділів ювенальної превенції та закладами освіти. Взаємодія цих соціальних інститутів характеризується певними особливостями.

Законодавчо підрозділи ювенальної превенції наділені певні повноваженнями, які можуть реалізовуватись у тому числі шляхом взаємодії вищезазначених служб та органів. Наприклад, в абзаці 12 пункту 2 розділу II Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України зазначено, що одним із основних повноважень підрозділів ювенальної превенції є залучення дітей до участі в просвітницько-профілактичних чи корекційних програмах, яке може здійснюватись у співпраці з закладами освіти для покращення ефективності таких програм [2].

На нашу думку, для характеристики методів взаємодії підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України з центрами соціальних служб у профілактиці правопорушень серед дітей доцільно виокремити такі групи методів:

- адміністративні (субординаційні);
- координаційні;
- соціально-психологічні [3].

На нашу думку, наведену класифікацію можна застосувати і щодо методів взаємодії ювенальної превенції з закладами освіти. В той же час ефективність функціонування даної моделі партнерства залежить від розв'язання низки проблем. По-перше, це недостатнє фінансове та кадрове забезпечення як ювенальних підрозділів поліції, так і психологічних служб навчальних закладів. По-друге, існують певні управлінсько-організаційні перешкоди для налагодження їх взаємодії на системному рівні. По-третє, інколи бракує чіткого розуміння обопільних функцій, повноважень та сфер відповідальності в профілактичній роботі. Зрештою, вимагає вдосконалення сама нормативно-правова база для врахування особливостей партнерських відносин між правоохоронними органами і навчальними закладами.

Визначальними напрямками вдосконалення взаємодії підрозділів ювенальної превенції та закладів освіти є:

1. Внесення змін до чинного законодавства з метою чіткого закріплення правових механізмів їх співпраці, функцій і повноважень у сфері профілактики правопорушень неповнолітніх;

2. Розробка спільних комплексних програм та планів заходів щодо запобігання злочинності в дитячому середовищі;

3. Налагодження системного обміну інформацією між правоохоронцями та навчальними закладами стосовно фактів правопорушень з боку неповнолітніх;

4. Посилення кадрового потенціалу ювенальної превенції та психологічних служб шкіл, підвищення кваліфікації співробітників;

5. Активізація просвітницької роботи з батьками учнів з питань виховання дітей, профілактики негативних проявів у їхній поведінці.

Реалізація окреслених заходів сприятиме налагодженню ефективної профілактичної роботи у дитячо-юнацькому середовищі на основі тісної взаємодії зацікавлених відомств та служб. Це дозволить посилити контроль над криміногенною ситуацією серед неповнолітніх та запобігти поширенню правопорушень.

Отже, розвиток партнерства підрозділів ювенальної превенції та шкіл є вкрай необхідним та перспективним напрямом у профілактиці правопорушень серед дітей і підлітків. Проте для повноцінної реалізації закладеного в ньому потенціалу слід розв'язати низку наявних організаційно-правових проблем, налагодити тісніші робочі контакти між цими структурами, поліпшити їхнє кадрове та ресурсне забезпечення.

1. Опацький Р. М. Адміністративно-правові засади формування та реалізації ювенальної політики в Україні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 (081 Право) / Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро, 2021. 410 с. URL : https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/new_d0872702/39_3/d.pdf.

2. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text>.

3. Назар Т. Я. Методи взаємодії підрозділів ювенальної превенції Національної поліції та центрів соціальних служб у профілактиці правопорушень серед дітей. *Приватне та публічне право*. 2020. № 3. С. 78–81. URL : <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3408/1/%d0%bd%d0%b0%d0%b7%d0%b0%d1%80.pdf>.

УДК 351.74/753

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/482-484

Сергій ХВОСТОВЦОВ

ад'юнкт кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У СФЕРІ КОНТРОЛЮ ЗА ОБІГОМ ЦИВІЛЬНОЇ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Проблематика законодавчого врегулювання обігу цивільної вогнепальної зброї в Україні вимагає формування конкретної державної стратегії, політики, механізмів її врегулювання. Проте на сьогодні наша держава не має такого досвіду, саме тому Україна повинна будувати політику в сфері обігу зброї, враховуючи такі негативні аспекти, як війна, внаслідок якої суттєво зростає кількість незаконної зброї; незважаючи на бажання значної частини суспільства придбати цивільну зброю для особистої безпеки, водночас є багато фахівців та експертів, які зазначають негативне сприйняття населенням масового володіння вогнепальною зброєю громадянами. Даний факт підтверджується тим, що останні десятиліття парламент держави постійно провалює спроби прийняти єдиний законодавчий акт у цій сфері.

Протягом останніх років деякі зарубіжні країни (наприклад, США) переглянули законодавчі вимоги щодо обігу зброї в державі. Причиною цього є велика кількість збройних терактів, випадків стрілянини, що вчиняються громадянами стосовно цивільного населення. Тому в законодавстві таких країн спостерігається посилення обмежень та заборон в цій сфері.

Європейський Союз також прийняв нововведення у вигляді Директиви (ЄС) 2021/555 Європейського парламенту та Ради від 24 березня 2021 р. «Про контроль за придбанням та